

DERINIMO PAŽYMA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOBILIZACIJOS IR PRIIMANČIOSIOS ŠALIES PARAMOS ĮSTATYMO NR. I-1623 2, 10, 11, 12, 14,
17, 18, 26 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 18¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO

Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Paaškinimai dėl pastabų
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija (2024-04-24 raštas Nr. 24-6075)	„[...] siūlome Įstatymo projekte įtvirtinti išlygą, kad sudarant mobilizacinio užsakymo ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo sutartis nėra taikomos viešojo pirkimo procedūros arba nustatyti kitą minėtų sutarčių sudarymo reglamentavimą, pagal kurį civilinei mobilizacijos institucijai nebūtų prievolės atlikti viešųjų pirkimų“	Neatsižvelgta. Pažymėtina, kad mobilizacinio užsakymo ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo sutartys yra įprastos sutartys, kuriomis panaudojant valstybės biudžeto lėšas yra perkamos prekės, paslaugos ar darbai. Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatyme šios sutartys mobilizacinio užsakymo ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo sutartimis vadinamos tik dėl savo paskirties – jomis įsigijamos prekės, paslaugos ar darbai, reikalingi civilinės mobilizacijos institucijos mobilizacijos plane numatytiems veiksams ir priemonėms vykdyti. Taigi pagrindo nustatyti siūlomą išlygą ar specialų sutarčių sudarymo reglamentavimą viešojo sektoriaus subjektų iš valstybės biudžeto lėšų atliekamiems pirkimams nėra, be to, toks reguliavimas apribotų konkurencijos sąlygas ir neatitiktų bendrųjų viešųjų pirkimų principų, kylančių iš Europos Sąjungos teisės (2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB, tokių išimčių nenumato). Pažymėtina ir tai, kad šiuo metu galiojantis viešųjų pirkimų reglamentavimas yra pakankamai lankstus ir leidžiantis prisitaikyti prie įvairių objektyvių aplinkybių ir perkančiosios organizacijos poreikių. Pavyzdžiui, jei prekes, paslaugas ar darbus dėl objektyvių nuo perkančiosios organizacijos nepriklausančių aplinkybių reikėtų įsigyti ypač skubiai, vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo 71 straipsnio 1 dalies 3 punktu ir 72 straipsnio 3 dalimi pirkimus galima atlikti neskelbiamų derybų būdu perkant iš vieno tiekėjo ir iš esmės nesilaikant šiame įstatyme nustatytų procedūrų reikalavimų. Jei perkančioji organizacija, įvertinusi rinką, turi indikacijų, kad vienas tiekėjas negali užtikrinti viso perkančiosios organizacijos poreikio (dėl kiekio ar komplektacijos), vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo 28 straipsniu, perkančioji organizacija pirkimą gali skaidyti į kelias dalis ir sutartis pasirašyti

		su keliais tiekėjais arba, vadovaudamasi Viešųjų pirkimų įstatymo 78 straipsniu, sudaryti preliminarįsias sutartis su keliais tiekėjais.
Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (2024-05-08 raštas Nr. 2-1589)	„<...> siūlome Įstatymo projekte numatyti Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamentui prie Krašto apsaugos ministerijos (KAM) arba KAM funkciją parengi ir pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei tvirtinti Mobilizacinio užsakymo ir priimančiosios šalies paramos teikimo sutarčių privalomas nuostatas, rengimo ir sudarymo tvarką (tvarkos aprašą), numatant ūkio subjektų pasirinkimo kriterijus, poreikių identifikavimo, finansavimo mechanizmus, šalių teises ir atsakomybes, pagrindines nuostatas ir pan. Taip pat svarstyti tikslingumas šiame tvarkos paraše numatyti pareigą, kad visos nuo tam tikro sutarto termino sudaromos naujos sutartys su ūkio subjektais, kurie identifikuotini kaip reikalingi mobilizacinėms ir PŠP užduotims vykdyti, privalomai turėtų dalį, kurioje aptariamos veiklos mobilizacijos ir (ar) karo padėties metu sąlygos ir pareiga sudaryti civilinį mobilizacinį personalo rezervą.“	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Mobilizacinio užsakymo ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo sutartys yra įprastos sutartys (žr. paaiškinimą dėl Žemės ūkio ministerijos pastabos), todėl jas sudarant taikytini bendrieji sutarčių sudarymą reglamentuojantys teisės aktai (Civilinis kodeksas, Viešųjų pirkimų įstatymas ir kt. teisės aktai) ir nėra pagrindo nustatyti specialų reglamentavimą.</p> <p>Be bendruosiuose sutarčių sudarymą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų reikalavimų, galiojančiame Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatyme yra nustatytos papildomos į šias sutartis įtrauktinos sąlygos, tarp kurių yra ir reikalavimas pranešti apie aplinkybes, dėl kurių neįmanoma vykdyti sutartinių įsipareigojimų, reikalavimas sudaryti ir tvarkyti mobilizacinio ūkio subjekto civilinio mobilizacinio personalo rezervą, leisti atlikti pasirengimo vykdyti įsipareigojimus patikrinimus ir kt. (Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo 12 straipsnis). Taigi institucijos ir įstaigos, įsigydamos mobilizacijos plane numatytiems veiksams ir priemonėms vykdyti reikalingas prekes, paslaugas ar darbus, anksčiau minėtus reikalavimus turėtų įtraukti į sudaromas sutartis. Kartu pažymėtina, kad, atsižvelgiant į šiomis sutartimis įsigyjamų prekių, paslaugų ar darbų svarbą ir reikšmę užtikrinant gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų ir valstybinių mobilizacinių užduočių vykdymą, Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad anksčiau minėtų sąlygų neįtraukimas į šias sutartis nepanaikina mobilizacinių ūkio subjektų teisių ir neatleidžia jų nuo šių pareigų vykdymo. Taigi, jei dėl kažkokių priežasčių nurodyti reikalavimai į sudarytas sutartis nebūtų įtraukti, CMI ir joms pavaldūs subjektai, vadovaudamiesi Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 3 punktu ir 11 straipsnio 1 dalies 2 punktu, turėtų informuoti ūkio subjektus apie su jais sudarytų sutarčių įtraukimą į civilinės mobilizacijos institucijos mobilizacijos planą ir ūkio subjektams kylančias Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo 12 straipsnyje nustatytas teises ir pareigas.</p>